

Ohje järjestöille PTV-palveluluokkien, kohderyhmien ja asiasanojen käyttöön

7.11.2023

Mitä ovat metatiedot?

- Metatieto on sisältöä kuvailevaa ja määrittävää tietoa.
- PTV:ssä palvelulle annettavat tärkeimmät metatiedot ovat **kohderyhmä, palveluluokka ja asiasanat**.
  - **Kohderyhmän, palveluluokan ja asiasanan muodostama yhdistelmä** kertoo kenelle palvelu on tarkoitettu ja mihin aihepiiriin se liittyy.
- Metatiedot valitaan **valmiista luokituksista**. Näin palveluille annetut tiedot ovat yhdenmukaisia ja niitä voi hyödyntää koneellisesti (esim. verkkosivuilla, chatboteissa, karttapalveluissa jne.)
- Huolellinen metatiedotus on tärkeää, koska:
  - Tiedon hyödyntäjät **hakevat järjestöjen palveluita PTV:stä metatietojen perusteella**
  - **Metatiedot helpottavat palvelujen löytämistä** verkkopalveluissa, joissa käytetään PTV:stä haettuja tietosisältöjä.
  - Palvelutietovarannon palveluille valitut **metatiedot määrittelevät, mihin palvelut nousevat** esim. Suomi.fi-verkkopalvelussa, Omaperhe.fi-palvelussa tai Tarmo-palvelussa.

Kohderyhmä

- Kohderyhmä on PTV:ssä pakollinen tieto. Palvelu voi olla tarkoitettu myös useammalle kohderyhmälle.
- [PTV:n käyttämä kohderyhmäluokitus](#) on kaksitasoinen. Päätasot ovat:
  - kansalaiset
  - yritykset ja yhteisöt
  - viranomaiset.
- Kansalaiset-kohderyhmän ja Yritykset ja yhteisöt -kohderyhmän alla on alakohderyhmiä, viranomaiset –kohderyhmällä ei.

Kohderyhmän valinta

- Valitse ensin vähintään yksi pääkohderyhmä, jolle palvelu on tarkoitettu.
- Jos palvelu on tarkoitettu **Kansalaisille**
  - ja sillä **ei ole erityistä alakohderyhmää**, valitse **vain pääkohderyhmä Kansalaiset**
  - jos palvelu on tarkoitettu tietylle alakohderyhmälle, valitse **pelkkä alakohderyhmä** (esim. nuoret).
- Jos valitset **Yritykset ja yhteisöt** -pääkohderyhmän, alakohderyhmä on pakollinen tieto.
  - Jos tuottamasi palvelu on suunnattu **järjestöille**, valitse yritykset ja yhteisöt – luokituksesta **alataso Yhdistykset ja järjestöt**

Kansalaiset

Valitse jokin muu kohderyhmä kuin "Kansalaiset" vain silloin, jos palvelu on suunnattu pelkästään jollekin kohderyhmälle.

- Kansalaiset
- Ikäihmiset
- Lapset ja lapsiperheet
- Nuoret
- Pitkäaikaissairaat
- Ulkosuomalaiset
- Vammaiset

Yritykset ja yhteisöt

- Kansainvälistyvät yritykset
- Keksijät
- Kotimarkkinoilla toimivat yritykset
- Suomeen ulkomailta tulevat yrittäjät
- Suuryritykset
- Työnantajat
- Yhdistykset ja järjestöt
- Yrityksen perustajat kotimaassa

Kohderyhmän valinta, esimerkkejä

- Palvelu on tarkoitettu kelle tahansa aikuiselle.
  - Esimerkiksi [Kuluttajaliitto ry:n palvelu Asumisneuvonta](#): ”Kaikille avoin ja maksuton neuvonta asumiseen liittyvissä kysymyksissä”
  - Palvelulle annettu kohderyhmä Kansalaiset
- Palvelu on tarkoitettu nuorille
  - esim. [Nuorisoasuntoliiton palvelu Asumisen ABC](#): ”Asumisen ABC -sivustolta saat tietoa ja tukea asumisen asioihin ja itsenäistymiseen.”
  - Palvelulle annettu kohderyhmä Nuoret
- Palvelu on tarkoitettu useammalle kohderyhmälle
  - Esim. [Kirkkopalvelut ry:n palvelu Vapaaehtoistyö](#): ”Vapaaehtoistyö.fi-palvelu on valtakunnallinen vapaaehtoistehtävien välitysalusta. Vapaaehtoistyö.fi-sivusto palvelee sekä vapaaehtoisia että vapaaehtoistehtäviä tarjoavia.”
  - Palvelulle annettu kohderyhmät Kansalaiset ja Yhdistykset ja järjestöt

Palveluluokka

- Palveluluokka kertoo, mihin aihepiiriin tai aihepiireihin palvelu liittyy.
- Palveluluokka on PTV:ssä pakollinen tieto.
- PTV:ssä käytössä oleva [julkisten palveluiden ja järjestöpalveluiden luokitus](#) on kaksitasoinen aiheuokitus, jonka mukaan palveluita jaotellaan.
- Julkisten palvelujen luokituksessa on
  - Yhteensä 228 palveluluokkaa
  - Näistä 111 on [palveluluokkia, joihin on tunnistettu kuuluvan järjestöjen palveluita](#).

Valitse palveluluokat

Valitse palveluluokat

Kirjoita hakusana

Asuminen (6) ^

Pääpalveluluokka

Asuminen *i*

Alapalveluluokat

Asumisen tuet *i*

Muuttaminen Suomen sisällä ja väestötiedot *i*

Omistusasuminen *i*

Osaomistus- ja asumisoikeusasuminen *i*

Vuokra-asuminen *i*

Demokratia (5) v

→ Näytä valitut palveluluokat

Lisää valinnat

Peruuta

Palveluluokan valinta

- Valitse vähintään yksi **mahdollisimman tarkka** palveluluokka ja enintään neljä palveluluokkaa.
- Anna enemmän kuin yksi palveluluokka vain silloin, kun se on palvelun aihepiirin kuvaamiseksi tarpeen, älä ”varmuuden vuoksi”.
- Vähintään yhden palveluluokan on oltava alapalveluluokka. Käytä pääpalveluluokkia vain, kun se on välttämätöntä (esim. jos lähin palvelullesi sopiva alapalveluluokka kuvaa palvelun aihepiiriä merkittävästi huonommin kuin pääpalveluluokka).
- Klikkaamalla käyttöliittymässä palveluluokan nimen vieressä olevaa i-ikonia saat näkyviin kuvauksen, joka auttaa sopivan palveluluokan valitsemisessa.
- Voit hyödyntää palveluluokan valinnassa myös järjestöjen palveluluokat-Exceliä, jossa on näkyvissä kaikkien palveluluokkien nimet ja kuvaukset.

Nuorisopalvelut (8) ^

Pääpalveluluokka

Nuorisopalvelut i

Alapalveluluokat

Avoin nuorisotyö i

Etsivä nuorisotyö i

Kansainvälinen nuorisotoiminta i

Nuorten harrastukset ja omaehtoinen toiminta i

Tähän alapalveluluokkaan kuuluvat sekä nuorille erityisesti suunnatut harrastukset että sellaiset yleiset harrastukset, joihin nuoret voivat osallistua. Alapalveluluokkaan sisältyvät myös paikalliset avustukset nuorten harrastustoimintaan ja omaehtoiseen toimintaan. Harrastustoimintaa voivat järjestää esimerkiksi kunnat ja alueelliset yhteistoimintaorganisaatiot, maakunnat, järjestöt, kansalaisopistot, seurakunnat ja yksityiset organisaatiot. ×

Palveluluokan valinta, esimerkkejä

- ADHD-liitto ry:n palvelu [Ohjausta ja keskustelutukea adhd:hen liittyen](#)
  - ”Ota meihin yhteyttä, kun haluat keskustella adhd:hen liittyvistä kysymyksistä, esimerkiksi tutkimuksiin ja hoitoon hakeutumisesta, kuntoutuksesta tai kaipaat vinkkejä ja näkökulmia arkeen.”
  - Palvelulle annettu palveluluokka Terveiden ja hyvinvoinnin neuvonta- ja ohjauspalvelut
- Käpy lapsikuolemaperheet ry:n palvelu [Vertaistukiryhmät](#)
  - ”Käpy ry:n vertaistukiryhmät tarjoavat turvallisen paikan keskustella luottamuksellisesti kaikista lapsen kuolemaan liittyvistä asioista, niin raskaista tuntemuksista kuin käytännön ongelmistakin. Keskusteluille ei ole ennalta määrättyä aihetta, vaan ne muodostuvat osallistujien esille nostamien aiheiden perusteella.”
  - Palvelulle annettu kaikkiaan neljä osuvaa palveluluokkaa
    - Perheiden ohjaus ja neuvonta
    - Sosiaalialan neuvonta- ja ohjauspalvelut
    - Sosiaalialan vertais-, vapaaehtois- ja kokemustoiminta
    - Terveiden ja hyvinvoinnin vertais-, vapaaehtois- ja kokemustoiminta

Asiasanat

- Asiasanoitus kuvaa palvelun sisältöä vielä tarkemmin kuin palveluluokka. Asiasanojen avulla pystytään erottelemaan palveluluokan sisällä olevat palvelut.
- PTV:ssä asiasanat annetaan etukäteen määritellystä asiasanastosta.
- Asiasana on pakollinen tieto. Jokaiselle palvelulle tulee antaa **vähintään yksi asiasana**. Voit antaa palvelulle 1-10 asiasanaa. **Älä kuitenkaan anna turhaan yleisiä asiasanoja**, joiden aihepiiri käy jo ilmi kohderyhmästä tai palveluluokista. Käytä asiasanoja tarkentamaan sitä, mihin aihepiiriin palvelu kuuluu.
- Voit valita **asiasanoja itse asiasanahauilla** tai voit käyttää **automaattista asiasanoittajaa**, joka ehdottaa sinulle asiasanoja tuottamasi palvelun sisällön perusteella. Valitse ehdotetuista asiasanoista sopivat mahdollisimman tarkasti.
- Varsinaisten asiasanojen lisäksi voit tarvittaessa antaa palvelun löytämistä helpottavia vapaita asiasanoja, jos haluamaasi sanaa ei löydy asiasanastosta (esim. nuokkari), mutta pelkästään vapaiden asiasanojen antaminen ei riitä.

Asiasanat ⓘ

Asiasanat kuvailevat palvelua ja helpottavat palveluiden löytämistä. Voit antaa palvelulle 1–10 asiasanaa.

Automaattisesti ehdotetut asiasanat

+ Hae asiasanoja itse tai kirjoita vapaa asiasana

Valitut asiasanat

- hyvinvointi (ominaisuudet) ×
- neuvontapalvelu ×
- kriisipuhelimet ×
- tapahtumat (prosessit, tapahtumat ja toiminta) ×
- mielenterveyspalvelut ×
- suru ×
- mielenterveys ×
- keskusteluapu ×
- voimavarat ×
- vapaaehtoiset ×

Valitse asiasanat täsmällisesti

- Mieti, millä sanoilla tiedonhakija palvelua etsii, ja yritä löytää vastaava asiasana.
- Valitse mahdollisimman tarkka käsite
  - *löytöeläimet, Ei pelkkä eläimet*
  - *terveysneuvonta, Ei terveys SEKÄ neuvonta*
- Mieti, mitkä muut sanat tarkoittavat samaa, ellei valitsemaasi asiasanaa löydy
  - *kriisiapu* sanan sijaan käytä *kriisipalvelut*
  - *ottovanhemmat* sanan sijaan käytä *adoptiovanhemmat*
- Jos pyritään kuvailemaan sisällön kaikki osa-alueet asiasanoilla, asiasanoituksen tarkkuus kärsii. ☹️
- Kun valitaan vain muutama keskeinen asiasana, asiasanojen tarkkuus ja hyödynnettävyys on parempi. 😊

Asiasanat

Valitut asiasanat

- ehkäisevä päihdetyö
- vapaaehtoistyö

Vapaat asiasanat

- kohtaamispaikka

Esimerkkejä erilaisten palveluiden metatiedoista

- Turun ensi- ja turvakoty ry:n palvelu [Baby Blues –toiminta](#)
  - Kohderyhmä: Lapset ja lapsiperheet
  - Palveluluokat: Lapsen saaminen; Perheiden palvelut; Sosiaalialan neuvonta- ja ohjauspalvelut
  - Asiasanat: alakuloisuus, neuvontapalvelu, raskaus, synnytys, synnyttymasennus, synnytyspelko, vauvanodotus, vauvaperheet, vauvat, vuorovaikutus
- ADHD-liitto ry:n palvelu [Ohjausta ja keskustelutukea adhd:hen liittyen](#)
  - Kohderyhmät: Kansalaiset, Työnantajat, Yhdistykset ja järjestöt, Viranomaiset
  - Palveluluokka: Terveysten ja hyvinvoinnin neuvonta- ja ohjauspalvelut
  - Asiasanat: ADHD, arki, neuropsykiatria, ohjaus (neuvonta ja opastus), opiskelu, perhe-elämä, tarkkaavaisuushäiriöt, työelämä